

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 34.399/2

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 18 novembre 2002, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un avant-projet de loi "modifiant certaines dispositions du Code judiciaire relatives à l'aide juridique et à l'assistance judiciaire", a donné le 22 janvier 2003 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 34.399/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 18 november 2002 door de Minister van Justitie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de juridische bijstand en de rechtsbijstand", heeft op 22 januari 2003 het volgende advies gegeven :

Examen du projetDispositifArticle 1er

En application de l'article 83 de la Constitution, cette disposition indique qu'il s'agit d'une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

La loi du 23 novembre 1998 relative à l'aide juridique, qui a inséré les articles 508/1 à 508/23 dans le Code judiciaire, indique également dans son article 1er qu'elle règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution. Cependant, cette loi est issue d'une proposition de loi dont certains amendements ont fait l'objet d'un avis de la section de législation du Conseil d'Etat ne portant que sur la question de savoir si l'aide juridique relevait de la compétence du législateur fédéral.

Le Conseil d'Etat a donné, le 10 février 1998, en chambres réunies, l'avis 27.369/VR qui conclut à la compétence du législateur fédéral pour régler l'aide juridique en considérant qu'il s'agit d'une compétence résiduelle visée à l'article 23, alinéa 3, 2°, de la Constitution.

Le projet examiné qui modifie les règles relatives à l'aide juridique n'est pas visé par l'article 77, 3°, de la Constitution qui ne fait pas référence à l'article 23, ni par l'article 77, 9°, qui est relatif à l'organisation des cours et tribunaux. L'aide juridique n'est d'ailleurs pas nécessairement liée à une procédure judiciaire.

Il y a, dès lors, lieu d'indiquer qu'il s'agit d'une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

SRT

- 3 -

34.399/2

.../...

Observations de forme relatives au texte néerlandais du projet

En ce qui concerne le texte néerlandais du projet, les propositions de texte suivantes sont formulées :

- à l'article 6 du projet, l'alinéa 2 de l'article 508/13 en projet devrait être rédigé comme suit :

"De Koning bepaalt bij een besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, welke personen in het eerste lid worden bedoeld alsook de bewijsstukken die zij moeten overleggen";

- à l'article 7 du projet, l'alinéa 4 en projet de l'article 508/19 devrait être rédigé comme suit :

"Wanneer de rechtzoekende uit het optreden van de advocaat zulk een voordeel heeft gehaald dat, mocht ... (la suite comme au projet)".

Onderzoek van het ontwerp

Dispositief

Artikel 1

Met toepassing van artikel 83 van de Grondwet wordt in deze bepaling aangegeven dat het gaat om een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

In artikel 1 van de wet van 23 november 1998 betreffende de juridische bijstand, bij welke wet in het Gerechtelijk Wetboek de artikelen 508/1 tot 508/23 zijn ingevoegd, wordt eveneens aangegeven dat die wet een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet regelt. Die wet is evenwel het gevolg van een wetsvoorstel dat geleid heeft tot amendementen waarvan er sommige aanleiding hebben gegeven tot een advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State betreffende de enkele vraag of juridische bijstand onder de bevoegdheid van de federale wetgever ressorteert.

De Raad van State heeft op 10 februari 1998 in verenigde kamers advies 27.369/VR uitgebracht, waarin, op grond van de overweging dat het gaat om een residuaire bevoegdheid zoals bedoeld in artikel 23, derde lid, 2°, van de Grondwet, geconcludeerd wordt dat de federale wetgever bevoegd is voor het regelen van de juridische bijstand.

Bij het voorliggende ontwerp worden wijzigingen aangebracht in de regels betreffende de juridische bijstand, welke aangelegenheid niet bedoeld wordt in artikel 77, 3°, van de Grondwet, welke bepaling niet naar artikel 23 verwijst, noch in artikel 77, 9°, welke bepaling betrekking heeft op de organisatie van de hoven en rechtbanken. Juridische bijstand houdt overigens niet noodzakelijk verband met een gerechtelijke procedure.

Bijgevolg dient te worden aangegeven dat het gaat om een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Vormopmerkingen betreffende de Nederlandse tekst van het ontwerp

Voor de Nederlandse tekst van het ontwerp worden de volgende tekstvoorstellen
gedaan :

-in artikel 6 van het ontwerp behoort in het tweede lid van het ontworpen
artikel 508/13 te worden geschreven :

"De Koning bepaalt bij een besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, welke
personen in het eerste lid worden bedoeld alsook de bewijsstukken die zij moeten
overleggen";

-in artikel 7 van het ontwerp dient het ontworpen vierde lid van artikel 508/19 als volgt
te worden gesteld :

"Wanneer de rechtzoekende uit het optreden van de advocaat zulk een voordeel heeft
gehaald dat, mocht ... (voorts als in het ontwerp)".

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

Y. KREINS,

président de chambre,
kamervoorzitter,

Mesdames
Mevrouwen

J. JAUMOTTE,
M. BAGUET,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

A.-C. VAN GEERSDAELE,

greffier assumé,
toegevoegd griffier.

La note du Bureau de coordination a été
présentée par M. M. JOASSART, référendaire adjoint.

De nota van het Coördinatiebureau werd uitgebracht
door de H. M. JOASSART, adjunct-referendaris.

La concordance entre la version française et la
version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de
M. J. JAUMOTTE.

De overeenstemming tussen de Franse en de
Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van
de H. J. JAUMOTTE.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRÉSIDENT - DE VOORZITTER,

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS